

باش محوری : ح . یوسف شناسی

داخله سنه لکی ۱۰۰ ، آلتی آیلنی ۶۰ له وادر .  
آبونه شرائطی : خارجه سنه لکی ۲۰۰ ، آلتی آیلنی ۱۰۰ له وادر .  
نسخه سی : ۴ له وادر . آبونه بدلی پشیندر .  
آدرس : شمنی ده ( انتباه ) اداره خانه سی راقوسقا سواقی  
اخطار : آدرس تبدیلی ایچون بش له واکوندر یلیدر .

# انتباه

۱۳۴۶

تاریخ تاسی ۲۳ کانون اول ۱۹۲۷

مدیر مسئول : بصری

مسلمکزه موافق یازیلر مع المنونیه قبول اولنور .  
درج ایدیلدین یازیلر اعاده اولونماز .

اخطار : بالجله تحریرات اداره خانه نامه کونده ریلر .

1 бр. 4 лева.

Адресъ: Редакция в-къ „ИНТИБАХЪ“  
гр. Шуменъ

Директоръ: Б. Хасановъ

کیجه کوندوز بکله رز حزینه کدن هدایت ،  
استمدادر اللهم شو نوحه انتباه !

Гл. Редакторъ: Х. Ю. Шинаси

میدان آلدی کیدیور رذالت و ضلالت ؛  
کافی ده کیل ارشاده بو لوحه « انتباه » !

брой 48

اون بش کونده بر نشر اولنور مستقل مسلمان غزته سیدر .

صای ۴۸

## انتباه

حلولیله مشرف اولدینمز و بوتون عالم اسلام ایچون باعث شرف اولان عید فطری بالجله دین  
قارداش لرینه تبریک ایله بو مبارک کونلرک بوتون مسلمانلر حقنده خیرلی اولماسنی تمی ایلهر .

## توبیخ و تنبیہ

مکتبلر مزده کی علوم دینیہ درسلی دیندار اولاد

یتیشدیرمه کافیمیدر ؟

بو کونک کسجایمیزک ، ابتدائی و  
رشدی طلبه لریمیزک دینه قارشی کوسر دکدری  
لا قیدیلک ، زمانک مروریه معکوساً متناسب  
بر صورتده ایله ریه مکده دره بو کونکی ابتدائی  
و رشدی مأذونلری و یا دوام ایدنلریله ،  
بوندن اون - اون بش سنه اولی ابتدائی و  
رشدیه لر ی پتیرنلر آراسنده تربیه دینیہ نقطه  
نظرندن بک بویوک فرق واردر . بوفرقلرک  
موجودیتی هر کسجه معلومدر . بر جوق  
کویلدده زاماملق ، خطیلمک ایدن ، اولو -  
لریمیزی یبقایان ، نکاح لریمیزی قیام دونکی  
رشدیه لرک و مدرسه لرک یتیشدیردی محصورلر -  
در . بوکون برکویده بویله برکیمسه بولونما  
یه حق اولورسه ، عجباً بو کونکی رشدیه مأ  
ذونلری بزه اماملق ایدرده بر وقت نماز  
قیلدره بیایرلرمی ؟ نه کزهر ! شو حقیقت  
رشدیه و ابتدائی مکتبلریمزده علوم دینیہ و  
قرآن درس لرینه نه درجه قیمت و اهمیت  
ویرلیدیکی کوسرتمکده در . اوله یا ! بوندن  
اون - اون بش سنه اولی ابتدائی و رشدیه  
لرده علوم دینیہ درسلی ، نظری و تطبیق  
( یعنی هم اوکره دیلیر و همده ایشله دیلیر )  
بر صورتده او قودولوردری . بوندن باشقه  
طلبه لرک نمازه دوام ایتمه لری ، اسلام الیسه سی  
طاشیمالری ، اسلام اخلاقیه متخلاق اولمالری  
مجبوری ایدی . نمازه دوام ایتمه نلر ، اسلام  
اخلاقیه مغایر ایش یا بان معلملر انجمنلر طرفندن  
جزالندیریلدری . بوکون ایسه تام معناسیله  
بونک عکسی بایلییور . حتی طلبه نمازه دوام  
ایدرسه عیبانیور . مکتب طلبه سنک آنا -  
لرندن ، بابالارندن ، آلدقلری ، دینی تربیه  
مکتبده معلملرک استهزارینه معروض قالییور  
اوله معلملر طانییورمه ، مکتبده ، اننه تسلیم  
ایتدیکیم معصوملره خواهجهرک صاریقلمی ،  
عموجهرک ، طلبه بابالرینک عنعنات دینییه  
رہایت ایتمه لری ، چاشیرلری ، قوشاقلری ،

صاریقلمی ؛ آنالرینک فراجه و چنبرلریله  
اکنمه سی ، استهزا ایتمه کی کزلی دک بک آشکار  
اولارق تلقین ایدیورلر .  
بوندن اون - اون بش سنه اولکی تربیه  
اصوللری قرون وسطائی اسقولاستیق  
( اویوشدیرمچی ) ایش ۰۰۰ بوکون ایسه  
طلبه لره علوم دینیہ و قرآن درس لرنده ؛ بر  
زمانلر آبدست شویله آلینیرمش ، نماز بویله  
قیلنیرمش و بویله شیلدره وارمش دیه آکلامق  
عصری تربیه و تدریس ایش . اصول تدریسک  
( اوقومتق اصولی ) ، صوک سنه لرده بتون  
دنیا تربیه حیلری طرفندن ، نظری اولمایوب  
عملی اولماسی قبول ایدیلرکن بزم مکتبلریمزده  
اسکی و کهنه دیه آتیلان و حقیقتده ایسه  
بوکونک اوقومتق اصولی ایله تام آهنگ اولان  
بواصول رینه ؛ عصری معلملریمزک آبدست  
آلینیرمش ۰۰۰ الخ طرزنده کی اصولی عجباً  
هانکی اصولنددر ؟  
هر کسجه معلوم بر حقیقتدرکه پداغوغلر  
( تربیه حیلر ) بتون درس لرک نظری و عملی  
بر صورتده او قودولماسنی قبول ایتمشدر .  
کرک بزه الک یقین اولان باغار مکتبلریمزده و  
کرکسه آوروپاده بو اصول عیناً تطبیق  
ایدلمکده در .  
بزه ، مدنی کچینمک ایسته نین معلملرسه ،  
بتون دنیاچه قبول ایدلمش اولان بو اصولده  
قارشی چیقیورلر . شو حالده عجباً کندیلرینی  
نه ظن ایدیورلر ؟ ایپی سنه دارالمعلمین  
تحصیل کورمکه اوجونجی بر اصولی احداث  
ایدیورلر ؟ بوکون بتون دنیا دینی تربیه نک  
لریمیزی تقدیر ایدرکن و بو درسلی طلبه نک  
اوکریمه سی و اونده رسوخ بولماسی ایچون  
نظری و عملی اصولی تطبیق ایدرکن ، بزم  
معلملریمزک دینی درس لرله قارشی کوسر -  
دکاری بو لا قیدی ؛ اونلرک اولاد لریمیزی  
نرله کونورمک ایسته دک لرینی آچیق اولارق

میدانه چیقاریر .

هر کس تسلیم ایدرکه دیندار بر نسل  
( قوشاق ) یتیشدیرمک ایچون چوجوقلریمز  
دینی تربیه و یرمک لازمدر . بوکون مکتبلر -  
یمزده ، عائله لرده و یریلن نقصان تربیه ی  
اتمام ایتمک غایه سی تعقیب ایدیلمه دیکی کبی  
بالعکس یوقاریده عرض ایتدیکیم طرزده  
طلبه نک دیوغلری بک انصافیمزجه سنه  
استهزاره معروض قالییور .

حقیقتاً بر جوق مکتب پروغراملرنده  
علوم دینیہ و قرآن کریم ساعتلری کوسرتمش  
ایسه ده ، دینسر معلملرک بیلرک بودرسلی  
اهمال ایتمه لری و اولجه یازدییم مقاله ده ایضاح  
ایتدیکیم کبی بو درس لرک هفته ده بر ساعته  
ایندیریله سی و عینی زمانده ازبره ، حکایه  
قیلندن کوسرتمه سی ، طلبه نک دینی تربیه -  
سنی اکال دکل ، بالعکس افساد ایدر ، بوزاره  
اگر علوم دینیہ درس لرینی ازبره او قو -  
دان معلملر ، « رودوپ » غزته سنک ۳۵ نجی  
نسخه سنه یازی یازان پداغوزیک ( ؟ ) لر  
کبی اولورسه نتیجه نکه نیه منجر اولاجنی  
دوشونولسون . معلملریمزک بر جوغی بالکیز  
کورنه نک اوله رق تعصب و ارتجاع دین  
کسیایورلر . اولرجه تعصب و ارتجاع دین  
دیمکدره متعصب و مرتجعلرده دیندار آداملر -  
دره دینده دوشمن اولان معلملردن دیندار  
برعضو یتیشدیرمکی بکله مک سیوری سینکدن  
یاغ ایسته مک قدر غریبدر .

ایشته محترم قاره ! علوم دینیہ و قرآن  
کریم درس لریمیزی بوکبی معلملرک اننه تودیع  
ایتمکله ، مکتبلریمزک هیچ بر وقت دیندار  
اولاد یتیشدیرمه جکنی آکلاما مزلازمدر .  
چونک بوکونکی مکتبلریمزده دینسر معلملر  
طرفندن او قودولان علوم دینیہ درسلی ،  
دیندار بر نسل یتیشدیرمه کافی دکادر .  
شو آچیق حقیقت قارشوسنده انجمن  
هیأتلرینه و مقتیلریمز دوش وظیفه نه اولمیدر ؟  
هر مکتب انجمنی زیر اداره سنه بولونان  
مکتب پروغرامنده کی دینی درس ساعتلری  
کوزدن کچیرمکی . علوم دینیہ درسلی او قو -  
دولورکن درس لرده بولونمالی ، معلمک نه  
او قوندیغنی و ناصل او قوندیغنی کورمیدرلر .

چونک بعض یرلرده علوم دینیہ ساعتلرنده  
علوم دینیہ او قوتمایوب باشقه درس لر او قودان  
معلملر آزدکلدر . بوندن باشقه معلملره  
مکتب چوجوقلرینک نمازه دوام ایتدیریله سی  
امر ایتمه ی ؛ انجمنلرک امرلرینی دیکله مه یین  
معلملرک جزاسی ویرلمیدر . طلبه ره رهبر  
اولق ایچون چوجوقلره برابر معلملرکده  
جامعه کیمه لری و برمسلملر کبی کندی طلبه سنه  
و کمنجرله اورنک اولمالری لازمدر . اولاد -  
لریمزک تربیه سنی عهده سنه تودیع ایتدیکیمز  
معلملرک تربیه برنسیلرینه او یغون حرکت  
ایتمه سی و نمونه امتثال اولماسی شرطدر .  
مسلمانلرک نظریات ایله دکل ، عملیات ایله قائمدر .  
سنجاق و قضا مقتیلریمزده قانونا مکتبلریمزده  
او قودیلان علوم دینیہ و قرآن کریم درس لرینی  
تقتیش ایتمک بورجلودرلر . مقتیلر تفتیش  
ایتدکاری مکتبلرده علوم دینیہ و قرآن کریم  
درس لرینی بحق او قوتمایان و یا خود او قومتقدن  
صرف نظر ایدن معلملری مقام عائدیه راپور  
ایتمی و بوکیلرک مکتبلردن طردینی ایسته -  
میدرلر . چونک اولاد ملتک تربیه سنی  
او موزلرینه آلان بوکبی دینسر معلملر ،  
انحماض عین و یا اهمال صورتیه مکتبلرده  
سنه لرجه بر اقیلاجق اولورلر بک طبیعی  
که شیمیدیکی و بوندن صوکرک کله جک مسلمان  
چوجوقلرینک اخلاقیمز و دینسر بر نسل  
اولارق یتیشه جکنده شبهه یوقدر . مقتیلر -  
من ، یالکیز محکمه لرده او طور ارق میرائلری  
تقسیم ، واصلری تعیین ، زوج و زوجه  
بیننده کی چکیشلرک حلی دکل ؛ بلکه مسلمان  
جماعتک بنیه سنی صارصاجق و اونی کوکندن  
یقایق اولان بوکبی دینسرلرک حله ده  
چاره بولمخه بورجلودرلر . بوکون دینی عنعناتی  
دویرمه کچایشان معلملرک جزالری مقام  
عائدی واسطه سیله و یرمک و دینک تمللرینی  
تقویه ایدر جک اولان دینی تدریساتک مکتبلر  
ده اصولی دائره سنه تدریس ایدیله سنه ده  
دقت و اهتمام ایتمه لری و حبیبه دینیہ و ملیه در .  
کرک انجمنلریمز و کرکسه مقتیلریمز بو وظیفه  
لرینی ایفا ایتمه مکله مسؤلیت دنیویه و اخرویه  
دن قورتولامازلر .

بصری

# فکرات

بازار حق :

« انبیا ، جریده اسلامی هیئت تحریریه سی مدیریته

محترم مجاهدل :

قیمتی یازلیکری تعقیب ایله بولغارستان مسلمانلری بویله بر غزیه مالکیتلردن دولای بتون موجودیتله تبریک ایدرم . غزیه کزده ، یازدیقم شو بر قاج سطره ی وریلیرسه ممنون قالیرم .

بازار حق : بر مشاهد

نه بختیاردر بولغارستان مسلمانلری که ، بشریتی ، بالخاصه اسلام عالمی کرداب و فلاکت سوروله ی بکرمنجی عصرک افسا - دانه قارش کندیلری ایقاپ ایدم جک قیمتی قلب وقاملره ؛ الحاد قلملری پریشان ایدم جک ممتاز سهاره مالکدرلر .

نه بختیاردر اولر که ، بتون جهانک منبع فیض و عرفانی اولان شریعت محمدیه احکامی بتون موجودیتلره مدافعه ایدن حافظ صادق بک کی قیمتی معونلره مالکدرلر .

بولغارستانی دینداشلر :

سزک حق اوغرنده مجادله و مجاهده ایدن قیمتی معونلرک فعالیتی ایتدیجکه بزم بوراده ملت نامنه انتخاب ایتدیکمز معونلری دوشونیورم . بز ، کیملری انتخاب ایتدیز !! ملت طرفندن انتخاب ایدیلن معونلرک وظیفه سی ندر ؛ دوریجه مسلمانلری طرفندن انتخاب ایتدیکمز کوردعلی و محمد فیهی کی آدملرک دین و ملت یاپدق قلی قتالنی عجب شمدی به قادر کیم یامشدر ؛ مسلمان نامی طاشیان بو آدملرک منافع ملیه یی مدافعه سندن صرف نظر ؛ هیچ اولمازسه تصادفاً بومستول موقی اشغال ایتدیکری زمان فسادق قلی دو قونماسه ایدی ؛ بو کون مدنی آوروپا حکومتلری ، زیر اداره نرنده بولونان مسلمان شعبه نلک شریعت محمدیه احکامنه حقلرینک محافظه سنی بخش ایدرکن ، مسلمان نامی طاشیان بو آدملرک محاکم شرعیه نلک لغوی ایله هر مسلمانک بیلیمه سی و اقومیه سی فرض اولان قرآن کریمی مکتبلر یزدن آتمی خصوص - صنده چایشملری و موفق اولملری بوسر سیرلرک ماهیتلری میدانه آنان بر حقیقتدر .

نه قدار یازیق که مملکت مزده عالم کچین خواجه لر یزدن بالکنز بریسی مستثنا اولمق اوزره دیکرلری بو اجرا آت ، فعالیتده بولوندی زمانلر ده غفلت او قوسنده بولونیلر مملکت مزده دالقا و وقلق یامقدن و کندی منفعت قلملری دوشونمکدن باشقه بر ایشسه یارامایان بر قاج غزیه جیمزده بو بیقیجی ، خراب ایدیجی الاره یاریدمده کچیکه دیرلر . ایشسته حقوق ملیه و دینه سزک مدافعه سی اوغرنده چالیشاجق اولان معونلر یزک بیلهرک ارنکاب ایتدیکری بو جنایت ، اهالی اسلا - میه نلکه « نهمه لازم » ایله وقت کچیرمسی محاکم شرعیه لر یزک الغاسنه سبب اولدی . محاکم شرعیه لرک لغوی قانونی ده اچکن سنه مجلس معوناندن کچمشدی . حکومت ۱ کلون تانی ۱۹۳۰ تاریخندن اعتباراً بو قانونک موقع مرعیه کچمه سنی امر ایتدی . اهالی اسلامیه مسئله نلک تطبیق و اجرا سنه کچیلنج نزاکت و وخامتی آکلادی ؛ باشده

بر عسکری آلائی مفتیسی ایله اوچ سنجاق مفتیسی و کوستنجه کویلر ندریش یوزی متجاوز بر اسلام جماعتی ، اسبق کوستنجه مبعوث محترمی سالم افندیکن تحت ریاستده مرکز حکومت بر هیئت مخصوصه کوندر دیرلر . حکو - مت حاضره بو محترم هیئتک طلبلری نظر اعتباره آلا جقنی و قانونی تطبیق ایتیه جکی وعد ایتدی .

\*\*\*

کچده اولسه بو خصوصه صولک کوندرده بیولر بر غیرتله چالیشان ذوات محترمه آراسندن بر قاجی بولغارستانده کی دین قارداشلری به تقدیم ایتمکه کندیجی بختیار عد ایدرم . از جمله حال حاضر فرقه سنه منسوب اکیز چلی ابراهیم آغا صلابت دینه و ملیه صاحی ، تمیز یورده کلی و پاک قلبی سوبلی بر ذوات محترمدر . کوستنجه دن ، استانبول تجارت مکتب عالیه سندن مأذون ، دیندار بر اسلام عالمه منسوب و وجودیه افتخار ایلن سامان عبدالحمیدیک افندی . بو مهم دینی حق سزک استردادی اوغرنده چالیشان علمامزدن سلیستره سنجاق مفتیسندن ماعدا دیکر اوچ سنجاق مفتیسی حضرت اتک سهی و غیرتلی شایان تقدیردر . دینی و ملی ایشلر یزده بتون موجودیتلری ایله چالیشان مسلمانلری الله آرامزدن اکیسک ایتمه سون .

سلیستره مفتیسی مستثنا عد ایتمکه سبب ، منافع اسلامییه مدافعه و محافظه سی لازم کلیرکن بو ذوات مفیدله تشریک مساعی ایدرمک محاکم شرعیه نلک الغاسنه کی سکوتی ، اهالی اسلامیه نلک غیرت و اعانه سیله میدانه کلش اولان محترم سلیستره مدرسه اسلامیه سنه محمد فیهی کی بر عیاشی مدیر تعیین ایتک و مدرسه ده کی تدریس اتک لاتین حر و فانیله تدریس ایدلمه سنه مساعده ایتیمی و بوسورتله سلیستره سنجاقی مکتبلر یزده نمونه وره برک ایتمش اولماسیدر . الله بو کی فاسق و فاجر مقیلردن مسلمانلری صاقلاسون .

هر یرده اولدینی کی دین سزک جریانلری بور لره صریات ایتدی . مملکت مزده اهالی بیلهرک بیلیمه یزک بر قاج زمهریه آرلدی . بر قسیمی تحصیل و تربیه دن محروم ، انسانیت و مدنیت مفهوملری ادراکدن عاجز ؛ دین و اخلاق دشمنلری سر سیرلدر . بونلر

الله ، پیغمبر ، کتاب هیچ برشی طایمازلر . دیکر بر قسیمی ظاهرده مسلمان ، اوامر الهیه نلک قدسیتی ادراکدن محروم ؛ مسلمان کی اوروچ طوتار ، جماعته دوام ایدرکن دیکر طرفدن اللهمک امریه اجرای حکم ایدن محاکم شرعیه نلک الغاسنه طرفدار ؛ قرآنک مکتبلردن جیقار یلما سنه ولاتین حرفلرینک قبولنه میال زوالیلدر . اوچونجی بر قسم

# حدیث شریف

امراض اخلاقیه و اجتماعیه سزک اصلاحنه دائر

اقوال سدیده

نومرو : ۱۶

عن طلحة رضى الله عنه ( قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ) ان الله تعالى يباهى بالشاب العابد المثلثة يقول انظروا الى عبدی يترك من اجلی ؛ ايها الشاب انت عبدی كبعض ملكتی :

صدق رسول الله ( راموز )

الله تعالی اونلکه ماکرمه افتخار ایدم رک دیرک ؛ شو قولم باقیکنز ، کنج یاشده ، نسنسک قوتلی زماننده کندی آرزولری ، ایسته کلری نیم رضام ایچین ترک ایدیور ، اوروچ طوتیور ، عبادت ایدیور ؛ بش وقت نمازندن ماعدا کچه لری فضله نماز قیلیور یا خود قالمش نمازلری قضا ایدیور . قلبی عبادت طرفه آقوب کیدیور ، عبادت ایدمده دیکر وقت راحتسز اولیور . کنه لردن ، حراملردن چکینیور ، بیلیمه یزک یامش اولدینی کنه لره توبه ایدیور ، آغایور ، بندن عفو و یارلماق دیلیر .

ای کنج قولم ، سن نجبه ( عدم معویه مده ) بعض ملائکه لرم کی سک ؛ اولر درجه سنده سک ؛ معلوم اولدینی اوزره ملک لک یارادیلشی بزم کی دکلدر ؛ اولر نوردن یارادیلش لرده اولک ایچین الله عصیان ایتلر ، هر نه امر ایتدی ایسه ایشلر لر . انسانلر ، بر چوق ماده لردن ، اجزالردن یارادیلش اولدق قلی ایچون چوق احتیاجلری و بو احتیاجلری الله ایتک ایچین چشید قوتلری و بوقوتلری اداره ایدم جک عقللری ، اراده و اختیارل واردر . عقللرینه او یازق بوتون محتاج اولدق قلی شیلری انسانلغه و مسلمانلغه اویغون ( مشروع بر صورتده ) الله ایتملری ممکندره اراده لرینی اوی قوللار ق کونولکلرک هپسندن قاجینمق کندیلری ایچین قولاید .

ایشته بو کنج ، اراده سنی خیره ، قوللغه صرف ایدیور ، الله اوکا : سن ، نجبه بعض ملک لرم کی سک دیور ؛ نه موطلو بویله کنج لره !

ای محترم کنج لر ! کندیکری کونولکه ادب سزک ، دین سزک قاید برمایکنز ؛ فرصت الله ایکن قوللغه آیشکنز ؛ بیلکنز که دنیا باقی دکل ، فایدر و هیچ شبهه ایتیه کنز که کنج لک پک جانو - عادتاً بر سینما شیریدی کی - کچیکر ، بر کره کچیکری بر دها عودت ایتیز .

پیغمبر

الله تعالی ، کندیسنه قولل ایدن کنج عبادتجی قولله ملک لره افتخار ایدر - ده - دیرک ؛ شو قولم باقیکنز ؛ نیم رضام قازانمق ایچین آرزولری ، نسنسک ایسته دیکر شیلری ترک ایدیور . ای عابد قولم ؛ سن نیم عند معویه بعض ملک لرم کی سک !

حضرت طلحه ، حنبله مژده لرن اون کیشیدن بریسیدر . دیور که : پیغمبر من محمد علیه السلام ، بزه دیدی که الله تعالی ، عبادته دوام ایدن کنج قوللری ایله ملائکه لره افتخار ایدر .

مباهات ، افتخار : بویوکنمکدر . الله تعالی بویله بویوکلر نیرمی ؛ بزم آکلایه بیلیمه من ایچین بویله دیور ، عبادته دوام ایدن کنجک بویوکلکنی ، عند معنوسینده کی فضیلتی میدانه جیقاریور . رده کی یا خود کو کده کی ملک لره بیلدیریور . نیم قولم چوق عبادتجی در . بن اونی سوسیورم ، اوندن راضی اولیورم دیور .

انسان ، بریاشندن بش یا نه قدار طفل ، بشدن دو قوزده قدر قیزلره و لشدن اون ایکی به جو قوزده صغیر و ( ۱۲ - ۱۹ ) . قدر غلام ، ( ۱۹ - ۴۰ ) . قدر شاب ، ( ۴۰ - ۵۰ ) . به قدر کهل ، لیدن یوقاری شیخ ده نیر .

انسانک وجودجه و عقاجه - قوای ظاهره و باطنیه سی - نهایت قیرقه قدر تکامل ایدر ؛ قیرق یاشنه وارنجیه قدر انسان طوتاجنی بولی تعیین ایتلی ، زرد کلوب زرد کیتمکه اولدینی ایجه آکلایلی ، اوکا کورده قوللی آرندیر مالی . عاقل ، بالغ اولدینی کوندری دوام ایتمکه اولدینی بش وقت نمازدن و بالکنز رمضانده اوروچ طوتمقدن عبارت اولان وظیفه لرینه فضله عبادت لر علاوه ایتمکه باشلامالی !

قیرق یاشنه کیرمش ، صاحی صاقلی آغیر - مقه باشلامش اولدینی حالده حالا بولی تعیین ایدمده مشقه وای اونک حاله ! ایشته کنج لکنده حقیقی آکلایوب دوغور بولی طوتان کنج عند الله مقبولدر .

وارکه بونلر تجار و املاک صاحی کسه لدرده بونلرده امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایفا ایتدین و « نهمه لازم » له دین و ملتیه فائده سی اولمایان مسلمانلر . دوردنجی بر قسم ایسه اوامر الهیه یی فردی و عمومی اولارق اجرا ایدمک مالیه ، قلمیه ، دیلیله بو اوغورده یورولمقسزین چالیشان ذوات محترمدر . الله بویله لرینکده عدینی تکثیر ایله سون .

مملکت مزده بیولر اکثریت تشکیل ایدن بو صولک قسم ، یقین بر زمانده شمنی ده تشکل ایدن اخلاق اسلامیه جمعیتک بزم مسلمانلر ایچون الزمیتی ادراک ایدمک بوراده تشکل ایدن بر هیئتک تحت اداره سنده بوقیمتی جمعیه اعضا قید اولونمغه باشلامش لر . جناب حق بوخیرلی ایشه تشبث ایدمک سبب اولانلری دنیا و آخرتده مسعود و متعین ایله سون .

## شعر و شری

## اورمانه خطاب

اورمان! ظن اتمه بوهنگام بهار ابدی در  
ذاتنه مخصوص بر عرصه رحمان ازلی در  
یوق! یوق! اویله دکل، خاشا  
دوکیور، صاچ و صقالن؛ هله کلسین وقت سنا  
فصل بشتا، بیضه سمین اولیجق روی زمین  
خاکه دوشر، سنده کی اوراق، ایدر آهوانین  
سکائی ایلهمه باری، بیپوده بره هریان  
ایتر، هر آیه موافق، قانون طبیعت دوران  
میدانه چیقان هر این دهه کی کیزی حشرات  
لابد دوشه جک صیاد الله (بی فائده در نقرات)  
ادرا کی یوکسلت! اذعائی قیل نفسنه رهبر  
ویرمز سکا فائده اول زهت ازهر!  
نیکیله آلدانه، کوتوریر سنی آرسلان اوینه  
ووردیر بالطه ایلهمه محقق برکون بلنه!

بو جته جسم ثقیل ابله اویولده یورونمز  
چونکه اویول، شیرو پلنک دولیدر کوزه کورونمز  
یوقدیر بوجهانک تملی، امروز ایلهمه دایانه  
داهی دخی اولسه یوزی اولان الک قرمه ایانه!  
کیده جک والله بو عیش و طرب، حسن لطافت سندن  
دوغه جق اول نور جهاتاب لاشک بزدن!  
مهر ا کده سنک، نه او کلشن، نه ده سنبیل  
سونه جک، محو اوله جق، اوتیه جک بلبل!  
اوت! ایشته اوکون، جمع اوله جق شمس و قر  
ارباب ریاه، قالمایه جق؛ برره مفسر  
اوت! عید اکبر یاه جق (ایته) اهلی اولان  
صوله جق کلشنک، هر ورق [ای دی اورمان]  
تویخ و ستم، ایلهمه قیل؛ بزله لطف و عنایت  
بز بر سوری بدلایز، منتظر کنجینه حکم عدالت  
پازارجق ۱. ز محشری

## لفتجه متکفدن

— یوباز —

## یوباز — ایری، قبا، قوتلی آدام

بویکه، اصل واصل تورکلر طرفندن  
ایری، وجودلی، قوتلی آداملره صفت  
اوله رق قولانیلمش، کوتو و فنامعنایه دلالت  
ایتمدیکی ایچین — اوله جق که — کندیلرینه  
بو صورتله خطاب اولندیغندن دولای بو  
ذاتلردن هیچ بریسی داریلماشدر. چونکه  
انسانک وجودجه ایری اولماسی کنندی اختیار  
ریله اولمایوب حقت تقدیر یله در. احتمال بو  
لکه نک ایلک قوللانیلیدی زمانر، معناسی ده  
دهایی بیلیرمش؛ سوکرالری وضع اصلیندن  
چیقاریلش، معنای موضوع لهنک غیریده  
استعمال اولونمغه باشلامش.  
تورکلرک عوامی، بونی قبالق یاپان،  
اوکی، آردینی طانیایان زاکتسزله قلاوشی  
قولانمغه، دین قیدندن آزاده اولانلری ده،  
مسلمانلنی پارسه بولسز خلقه اوکرتمک چا  
لیشان دین قارداشلر مزه قارشلی استعماله و بو  
صورتله کنندی قبالقلری اظهاره باشلامشدر.  
معلوم اولدینی اوزره هر مسلمان بیلدیکی  
سویله مک بورجولدر؛ بناء علیه دینی، ده  
ای بیلنلر درجه علمیه لرینه کوره قات قات  
بورجولورلور. دینی تلقین ایدن بومسلمانلره  
طعن ایدنلر ایسه اعتبارلریزک، حیثیتلریزک  
درجه لرینه کوره قات اندر قات تراکتسز  
و قبادرلر؛ ینه اونلرک تعبیرلری وجهله  
یوبازدرلر.

یوقاریکی ایضا حلدن آکلاشیله جنی  
وجهله انسانلرک هر صنفنده «یوباز» بولور.  
ناجی محققدر.

فقط مادامکه ای محترم قارئلر! بو «یوباز»  
سوزی، خوجا، دین دشمنلری آراسنده  
خوجا ره قارشلی قوللانیلیور. اولاه، خوجا لر  
ایچنده ناصل ذاتلره یوباز دیندیکنی، ثانیاده  
هر صنفده بولونماسی ضروری اولان کیمسه لرک

کیتمشدر. دفترده اسمی «حاجی بک» و  
«قالباقلی خوجا» دیسه مقیددر. روسجق،  
رازغراد، شمنی، بر اوادی قضا لرنده ده  
بونامله شهرت بولمشدر.  
قالباقلی خوجا، ایلک اول رازغرا ده  
کلش، دلی اورمان غزیه سیله اعلام اولونمشدی.  
اوراده بر ذاتی استانبولدن ایچی کتیرده حکم  
دیسه قاندر اراق ایچیه پاره سی آتش، نتیجه ده  
مذکور ذاتی خیلی قاجیندیرمشدی. سوکرا  
شمنی تشریف ایلهمش، اورا عالمیلره  
مباحثه لره کیرمش زکا و سلاست بیانیله، کافی  
مقدارده مالک اولدینی قوه حافظه سیله تقدیر  
و تحسینلری قازانمش، آذرلنده نماز ایتمشدی.  
بر رمضان آینه وعظ ایتمش و ثلث اخیرنده  
بر آرقاداشله اعتکافه کیرمش. رمضان دن  
سوکرا بر یهودی اونده اقامت ایلهمش.  
مومی ایلهمه یهودیجه نک فارسیسی (فصیحی)  
بیلیرمش. الحاصل قالباقلی خوجا یهودیلر،  
یهودی؛ مسلمانلر خوجا؛ قیزلباشلرده  
درویش ظن ایتمش؛ درویشلرک متصوفانه  
سوزلری از بر بیلیرمش!

یهودیلرک اوندن چیقارلدقن سوکرا  
بر قاج آید بولغار اونده او طورمش، بلکه  
برازده بولغارجه اوکرتمشدر.

بر آراق اعتکاف یولداشی ده دولاندر.  
مش ایسه ده سوکرادن پارچابوق اوده دیکی  
مسمومیز اولمشدره قالباقلی خوجا، شمنی ده  
بویله جه طانددقن سوکر ابر اوادی به کیمش،  
اورا علماسیله پایدینی قیسه ر مباحثه نتیجه.  
سنده چارچابوق اوراده عصری «یعنی  
قالباقلی» بر خوجا عنوانی احراز ایلهمش،  
هم خوجا، هم مکتبلی اولمق مناسبتیه کنندیسی  
قاراکوسه قریه سینه معلم یامیشلر. کویولر،  
خوجالغنه، مسلمانلغنه استانبولده بویوک بر  
ذاتک اوغلی اولماسنه قابیلماشلر؛ غربت آله  
دوشمش بر زواللی دیسه آجیمشلر، کویوک  
ناموسلی بر آدامنک نازک و تربیه لی بر قیزی  
کنندیسنه نکاح لایوب ویرمشلر. فقط قالباقلی  
خوجا اویله ایلکلری تقدیر ایدن ذاتلردن  
اولمادیغی ایچین دهاسنه ایچنده اهالی بی کو.  
جندیرمش، بر اوادی به چیکلمش، ینه بر  
یهودی اوینه کیرمش. فقط اکثرا هوتل  
«رهپا» ده بیتوت ایدر، چاقینجه سینه یاشار،  
علناً شراب ایچرمش. قاراکوسه لی مرحوم  
ناچالینک علی افندی: «بر رمضان کونی  
قالباقلی خوجانی هوتل اوداسنده شراب  
ایچرکن بولدم. و: با! زه آرمود تورشیسی  
حرام ایدن .... بونه! دیدم.

جواباً اوده: «با .... اویله آرمود  
تورشیسی ایچمه، ایشته بونی — شرابی —  
ایچ؛ ایشته بونی — .... یه! دیدی.  
دیوردی»

اورمضانک بایرامنده اوله جق، وعدی  
اوزره کنندیسی وعظ ایتمک ایچین قالدیرمغه  
کیدنلره، بو آقشام یالکیز قالمادیغندن وعظ  
ایده جک حالده کلم دیدیکی روایت ایلهمش.  
ایشته محترم قارئلر! «یوبازلق» بوکی  
ایشلره: «یوباز» ده بوکی ایشلری یاپانلره  
ده نیر.

## شیرین

## عبرت

معارف نظارتی قیز وارکک مکتب طلبه.  
لرینک طویلاشوب اخلاق بوز و قلغه اک  
بویوک عامل اولان آفرانغه دانسلر یامالرینه  
مانع اولمق ایچون مکتب مدیرلرینه شدتلی  
امرار ویرمشدر.

انتباه — بولغارستان حکومتی کی  
بوکون تقلید ایتمک اوزندیکمز مدن آوروپا  
حکوملری ده نرم کیمکه هوس ایتدیکمز یولدن  
دویمه نک لزومنی شدتله تقدیر ایتمشدر.

## کویولریمزه مژده

چیفیتی باقه سی صوفیه مرکزی،  
قصیه لرده بولنان شعبه لرینه، کویولره  
توخوملق ایچون قره دی (اودونج) ویرمکده  
قولایاق کوسترمه لرینی امر ایتمشدر.

## هوالر

بولغارستانک هر طرفنده صغوقلردوام  
ایتمکده در. بر جوق یرلرده شدتلی یاغموزلر  
یاغمش، بعض طرفلرده ده شدتلی فورطنلر  
اولمش؛ شمشک چاقش ویلدر ملردوشمشدر.

## بولشه ویکلک نه در؟

وارشوا دن یازیلور — روسیه بولشه.  
ویک حکومتک دینلره قارشلی محادله  
ایچون تشکیل ایتدیکی پروپاگاندا قومیسونی  
۱۹۳۵ سنه سی صوکنه قادر روسیه ده بوتون  
کللسارک قادیله جغنی موسقووا غزیه لرینه  
بیلدیرمشدر.

انتباه — غایه سی دینسزک اولان بوتون  
حکومتلرک، صوک وازاچقلری فقط البته  
خوجا لری اولان روس بولشه ویکلرکندن باشقه  
اولمه کرکدر.

## عزیز دین قارداش؛

یکرمنجی عصر مفسدلرینک افساداندن  
دینکیزی قورویان «انتباه» ی او قو  
و توصیه ایت.

بو ایشلری یاپانلر، هانکی صنفدن او.  
لورسه اولسونلر «یوباز» درلر، قبادرلر.  
غزیه لرده، بالخاصه «رودوب» ده ابدال  
اولنان «یوباز» لفظی، بوکی آداملر حقنده  
صادقده «رودوب» دینی مقاله لر یازارق خلقی  
ارشاده چالیشان «م. نورالدین» امضالی  
یازیلرک صاحب اولان ذاتکده بویله لرینی  
قصه ایتدیکی ظاهر و باهردر.

قالباقلی خوجا، بو یازیلریمی کورسه  
تقدیر ایدردی. چونکه او، مراثیلکن  
نفرت ایدر، اولدینی کی کورونمینی پک  
سوردی. یازیلرم هر نقادار مجملده اولسه  
ینه تحسین ایلردی.

سائر صنفلر آراسنده بولنان یوبازلری  
شمیلک تأخیر ایدیورم. ایلریده بر مناسبتله  
اونلردن ده بحث ایدرم.

« انتباه ، غزته سی مدیریته »

افندم ؛

یازدیم بر قاج سطری تصحیح ایدردك غزته كنه قویما كزی و كیم اولدیغی یالکزی سزك بیلمه كزی رجا ایدردم .

شمی : امضا محفوظدر .

عیناً

مبارك كونلرده

هر نه قادیار عربجه بیلمهز ، حتی تورکجه .  
بی ده پک ایی بیلما ایشه مده ، بعضاً قهوه لرده  
خواجه لرك محبتلی آراسنده ، بر جوق  
دفعه لرده وعظ لرده سسله مشدم ؛ رمضان  
کونلرده مسلمانلرك قبلری آچیلیر ، فرا حلال  
نیر ، بوتون کوتو دوشونجه لردن تمیزله نیر-  
مش . غالباً بونک حقه آیت ، حدیث ده  
وارد مش . حقیقتاً جناب حقه بو بویوک  
نعمتی بر قاج سنده کرک کندی اوزرمده ،  
کرکسه قومشو اصنافل اوزرنده ده ندم .  
طانی دیم بر قاج کیشی شویله اوتدن بریدن  
یوقلادم . اولدن جوق ایی طانی دیم یو آدم لرك  
قبلری جوق تمیز و پاک بولدم .

نه تحف دگی ؟ انسان بعضاً جوق مهم  
حقیقتلی بر طرفه راقیرده ، ایشه نیم یادیغ  
کبی بویله کوچوک شیلردن معنا چیقارمغه  
چالیشیر . او قویانلر عفو ایتسونلر . یالکزی  
بن شوراسنی سویله ییم که ، یک نظرده کو-  
جوجک کورون بعض حقیقتلر بیله حکمت  
الهیة نك عظمتی کوسترمکه کافیدر .

برایکی سندهر ، قصبه مزده رمضان آیلرینه  
تصادف ایدن بر قاج وقعنی شویله بر دوشو-  
نیورمه حیرت ایدیورم . بر طرفه ایی  
حاله تریبسی کورمش ، اورتاحالی اصنافل  
مبارك رمضانده اللهم امرلری برینه کتیر  
ایکن ، و تام بر حضور معنوی اینجندریاشارکن ؛  
اوته طرفه شعبان ایله رمضان آیرمایان بر  
قسم مسلمان (؟) باشقه آیلرده یا مادقلری  
فناقلری ، کوتولسکری یاییورلر . شو  
حال کوستریورکه ، قبلرک تمیزلنمسی ،  
فرا حلالوب کوتو دوشونجه لردن اوزاقلا-  
شمسی ، رمضان آینک قدسیته برابر اللهم  
امرلری ایفاییدن قوللرینه میسر اولیور .  
بر جوق کیمسه لر اوزرنده یادیغ تدقیقات  
بونک بویله اولدیغی کوستردی . اطرافنده  
کیلری شویله بر تدقیقدن کچرن هر مسلمان  
ده بو حقیقی ادراک ایده جکدر . بویوله !

لاکن نیم آکلایه مدیم ، ایضاح ایده مدیم  
نقطه وارکه ، بن قادیار بلکه شو سطرلری  
اوقویانلری ده دوشونجه لره جکدر . براز ایضاح  
ایده می : قصبه مز مسلمانلری بیلیر ؛ باشقه  
طرفلرده کی اوقویانلرکده مسئله بی آکلایه  
بیلمه سی ایچون قیصه جه خلاصه ایده جکم :

هر بولردن صوکر اخلاق بوزوقلنی ،  
عصریلاک دیه آوب یورومشدی . هر برده  
اولدیغی کبی بزم قصبه مده بویله بر قاج عصری  
میدانه آتیلدی . بولردن بالخاصه بری دینه  
مسلط اولق ، دیندارلری رنجیده ایتک و  
مسلمانلرك جامع لرده ، توزلی کیلملر اوزرنده  
( اونک تعبیر نجه ) یو وارلانمه لر یله استهزا  
ایتمکه بویوک آدام اولم ظن ایتشمیدی .

خارجی خبرلر

اچنی غزته نرك بو کونلرده ویردیکی خبر  
لره کوره ، تورکیاده پاره بحرانی بوتون  
شدتیه حکم فرمادر . حال حاضر حکومتی  
بو اقتصادی بحرانک اوکنه کچه بیلیمک ایچون  
بوتون غیرتلی صرف ایتمکه درلر . لکن  
هر شیه ر غما بحران دوام ایتمکه و هر کون  
برازدها آرتقمده در . تورکیاده کوندن کونه  
آرتقمده اولان پاره یوقلغنی کورن بواشه ویک  
روسیه ، تورکیا حکومتک اوغرا دیغی بو  
مضایقه مالییه تخفیف ایچون تورکیا بر  
ملیون دولار اودویج ویردیکی کبی فاشیست  
ایتالیا حکومتی تجارت بانقه سی ده بر ملیون  
انگلز ایراسی دولاینده برقره دی آچمشدره

« ایست نیر » غزته سی ( تورکیاده اقتصادی  
بحران ) سرلوحه لی یازدیغی بر مقاله ده تورکیا  
جمهوریتک مالی بحرانه معروض قالماسنی  
تذقیق ایدرکن واردات عمومیه نك بشده  
ایکسنگ عسکر و ضابطه تشکیلاته صرف  
ایدلیدیکی قید ایدیور .

دقت

انتباه بولسخنده صافی اعتبار یله ایکنجی  
سنه ای کمال ایتش و کله جک صایدن اعتباراً  
اوجونجی سنه سنه باشلايه حقدرد اوقویانلر  
ایکنجی سنه آتونه برلی اودمه یه نلر اوده مک  
خصوصنده محله ایتمه لیدرلر . اوجونجی سنه  
آتونه بدلاتی ایسه بالجلله اوقویانلرک کوندر-  
مه لری آروجه رجا اولنور . آتونه لر شخی ده  
راقو سقا سقاوغنده « انتباه » اداره خانه سنده  
صادق یعقوب اوف نامه کوندر یلیر .

مسلمانلر ؟ ۱۹۳۰ - ۳۱ سنه مالیه  
مکتب بودجه لریکزی تصدیق ایتدیرمک  
ایچون قضاوسنجا مفتیلک لری کوندریکزه

هان مدرسه مدیرینه بر مکتوب ایله مدرسه  
بناسنگ بش کون طرفده انجمنه تسلیم ای امر  
ایتمشه ده اوزماندیری اون کون کچدیکی حلاله  
مدرسه هپ مدرسه اوله رق قالمشدر . بو  
وقعه ده ایکنجی . . .

ایشته اوقویانلر افندیلر ، بری طرفه  
اوامر الهیه ایی ایفا ایلرین حقیقی بر مسلمان  
الهیة قارش اولان بورجی یا تمقدن متولد تام  
بر حضور اینجده یاشار و الله قورقوسیه بر  
انسانی دکل بر حیوانی بیله رنجیده ایده مزکن ،  
اوته طرفه بر یسنگ وجدانی یتشکک بر  
اختیاری دوگمه ، دیکرینک وجدانی ایسه  
هیچ صیرلامان ۲۵۰ مکتب طلبه سنی قیش  
یاریسی سواقه آتویورمکه راضی اولیور .  
همده نه قادیار غریبه بو حاللر هپ مبارک  
کونلرده واقع اولیور . بوتون بولنری کوره  
دکن صوکره بکا اویله کلیدیورکه جناب الله  
صالح قوللرینک قبلری شلندیرلرک اونلری  
مسعود و بخیار یاشادیرکن امرلری طوتما-  
یانلرکده قبلری هر زمان کندن زیاده قارار-  
دیور ، اونلره جهنم عذابلری یاشادیور .

محاوره

جامعدن قهوه یه کیدرکن :

— مدرسه ایشنگ نه شکل آلدیغدن  
خبرک وارمی ؟  
— بو کون ، افطاره یقین ، جماعت امری  
کری آلدیغی بیلدیرمش .  
— نصدا اولور ؟ . . . دون اوکله اوزری  
جماعت اعضالردن بریسیله کوروشمشدم .  
آصوب کسیونردی .  
— والله جوق دوشونجه سزک . ایی  
کون اول دکانه معلملردن بریسی گمشدی .  
حال دیلنجه بوایشک دوشو اولمادیغی ،  
مدرسه طلبه سنکده بو ملتک اولادلری  
اولدیغی آکلامق ایستدم . نه کز ! آتدی ،  
طوتدی . خواجه لرك کونک کبریت صونی  
صیقدی .

— دوشریسی یا بنده براز یکیلی  
سوه نلردهم ؛ فقط بزم اوقومشک ، باشقه  
ایشلری بر طرف ایت ، اوزرنده بولوندری  
دالی کسیدکری کوردکجه جانم فنا حلاله  
صیقیلیور . خبرک وارسه ، یکی بر معارف قانون  
لایحه سی حاضر لانیورمش . مکتب بنالری  
صحی اولمایان خصوصی مکتبلر قاپادیله جقمش .  
قاج سنه لردن بر بنانی دیر یاته مدک . همده بزم  
قالیرسه اولمغه دکل . کچن سنه لر کویاردن  
مکتب ایچون اعانه اوله رق ایکیوز بیلکله  
دن فضلهر پاره طوبیلا نمشدی . بوسنه برکن  
ای اوله جغه بکزمیور . بنه کویله جقیلیر ،  
عمو جله ر دیندن بحث ایدیلردی . خواخلری  
ده اوکله قاتارق . فقط کیمه آکلادیرسکده .  
شوراده بر چوروک مدرسه ایچون کویولردی  
کوجندیرک . کچن کون ، ایی طانی دیم بر  
آغا کلشمیدی . قصبه لیلرک بو یادیق لریک  
دوغرودن کویولور ، کویلو جوجو قبلرینه  
قارش بر هجوم اولدیغی ایما ایدر سوزلر  
سویله دی . یامامغه چالیشدم ، فقط بویله  
صاغنی صولنی طانیایان اوقومشک لری  
ای بویله کوتورمدکری ده جوق ایی آکلادیر .  
طوتدیغمز یول ، یول دکل ؛ بیلیم صوکی  
نه یه منجر اولور .

— براق برادر ؛ دیدیم یا . . . دکانه  
اوغرایان معلمک خواجه لرك علیهنده آتوب  
طوتدیغی سوزلر آراسنده زره قادیار بر حقیقت  
اواسه ، جانه منت ؛ بر طور بالاف ؛ جالیم  
جالیم . . . شویله یا باجغز ، بویله ایده جکزی  
دیبه صانکه قارشیسندده مکتب چوجو جی  
وار ظن ایدیور . لاف ایله پندیر کیدی  
یوروسه . . . انسان معلم کبی ، اوقومشکی  
اونلردن دهایی برشی بکله یور . هله دیدیک  
کبی کویولرک بومستله دن خبردار اولماسی  
بوتون بوتونه فلاکت . شو مکتب بنامی  
ایچون بیلیم قصبه زنکیلرلردن بش پاره ویرن  
واوی ؛ ویر عموجه ، ویر عموجه ؛ صوکرده  
جیق عموجه . . .

رساله

مرکزی شمی اولان « اخلاق اسلامیه  
جمعیتی » یقینه بر رساله نشر ایده جکنی خبر  
آلدق . موفقیترلر دیلر .